

Rød 8. mars: Heder og ære til Edith Lagos

Av en bidragsyter til Tjen Folket Media.

I anledning 8. mars publiserer vi korte artikler om kvinnelige kommunistiske ledere. Selv om disse har hatt svært forskjellig betydning, har de to ting til felles: (1) De sto i fronten i kampen for revolusjonen og mot revisjonismen på avgjørende tidspunkt for den kommunistiske bevegelsen. (2) De viste at de var villige til å ofre alt i tjeneste for kommunistpartiet og folket.

Når kommunister markerer 8. mars, markerer vi den røde kvinnebevegelsen og vi reiser spørsmålet om å skape kvinnelig kommunistisk lederskap. I den ånden bærer vi med oss våre kvinnelige martyrer og forbilder. Fremragende døtre av vår klasse og kjempende krigere for den kommunistiske bevegelsen. De lever i vår kamp, og de er med oss på 8. mars. [Tjen Folket Media oppfordrer til deltagelse på Rød 8. Mars i Oslo, Bergen, Trondheim og Kristiansand.](#)

Edith Lagos

Edith Lagos var bare 19 år da hun ble myrdet av den peruanske staten, 2. september 1982. Hun ble født 27. november 1962, og var kommunist, kriger og leder i den store folkekrigen som begynte 17. mai 1980.

30.000 mennesker deltok i gravfølget hennes. Det var nesten halvparten av alle innbyggerne i Ayacuco, selv om myndighetene hadde erklært at det var ulovlig å delta i begravelsen.

Kamerat Edith Lagos var geriljasoldat i geriljaen ledet av Perus Kommunistiske Parti. Hun ledet et angrep på fengselet i Ayacucho, der de kommunistiske geriljakrigrerne blåste hull i muren og frigjorde sine fengslede kamerater. I samme angrep erobret gruppen en rekke våpen. Å erobre våpen var avgjørende viktig i denne tidlige fasen av folkekrigen.

Fra begynnelsen av var kvinner aktive og ledende i folkekrigen. De var aktivister på alle nivå og innenfor alle deler av kampen. Dette er et eksempel på hvordan folkekrigen snur opp ned på den borgerlige krigen, og det borgerlige militærapparatet, som promoterer sexisme og folkeforakt. Folkets geriljahær i Peru forvandlet massene til krigere og organiserte dem militært. I løpet av bare ti år brakte de den peruanske gamle staten til randen av sammenbrudd. Dette ville ikke skjedd uten kvinnelige krigere og ledere som Edith Lagos.

Edith Lagos ble født inn i en velstående familie i Ayacucho og studerte juss ved universitetet, før hun avsluttet studiene for å slutte seg til folkekrigen ledet av Perus Kommunistiske Parti. Ayacucho var provinshovedstad i området Ayacucho, i den fattigste delen av Peru. Området ligger i Andesfjellene, har en stor andel urbefolkning og fattige bønder. Dette var stedet der den røde fraksjonen i Perus Kommunistiske Parti først ble etablert under ledelse av formann Gonzalo. Og det var episenter for begynnelsen av folkekrigen.

Edith Lagos deltok også i Folkets Kvinnebevegelse (MFP), en organisasjon generert og ledet av Kommunistpartiet. En bevegelse som kjempet for å politisere, mobilisere og organisere folkets kvinner i Peru, for likestilling og nydemokratisk revolusjon. I folkekrigen ble for første gang konebankere og voldtektsmenn virkelig stilt til ansvar. Dette var forbrytelser som den gamle staten knapt brydde seg om. Tvert om – den gamle staten opprettholdt og promoterte kvinneundertrykking, føydalisme og rasisme, for å forsvare den byråkratiske kapitalismen.

Edith Lagos var den første kvinnelige geriljakommandanten i Ayacucho. I hennes fotspor fulgte hundrevis og tusenvis av kvinnelige krigere. Bevegelsen fikk en enorm appell blant kvinnelige masser i Peru, som så sin frihet og selvstendighet i den kommunistiske framtida og fant likeverd og kameratskap i folkekrigen selv.

Edith Lagos ble drept i en skuddveksling med politi og paramilitære styrker. Hennes gravsted ble senere bombet av den fascistiske paramilitære gruppen Rodrigo Franco-kommandoen. Men hun lever videre i den revolusjonære kampen til proletariatet og i den kommunistiske bevegelsen.

Les mer her: (NB! noen borgerlige kilder)

[Red Guards Austin om Edith Lagos og andre kvinnelige ledere](#)

[Wikipedia om Edith Lagos](#)

[Norsk universitetsoppgave om kvinner i den peruanske folkekrigen](#)

[Artikkel av en journalist om kvinner i folkekrigen](#)